

Forhold, erklærede igaar, at disse Klager over Overbeholdelse vare ubegrundede (Madvig: Overdrevne!). Nu vel, det er dog strax Smodekommen; det er muligt, at de i mange Tilfælde have været overdrevne, men naar man ser, hvad en saadan Dreng i Gjennemsnit har at bestille, navnlig ved Skoler, hvor der ikke findes en samlet Skoletid, saa tror jeg, at man vil give mig Ret i, at Klagerne ikke ere meget overdrevne. Jeg vil strax her indskyde den Bemærkning, at en samlet Skoletid er en af de Ting, som jeg anser for at være en stor Fordel, og det er vistnok ubehdigt, at den ikke har været indført i alle Skoler; thi i en saadan Skole, hvor der ikke findes en samlet Skoletid, ere Drengene beskæftigede fra Kl. 7 eller 8 om Morgenen til Kl. 11 om Aftenen. Først sidde de paa Skolen fra Kl. 8 til Kl. 12, og naar de skulle have Gymnastik eller Sang, til Kl. 1; saa skulle de spise og læse paa deres Lektier til om Eftermiddagen; derpaa gaa de i Skole fra Kl. 3 til 5, og naar de saa komme hjem, have de en hel Del Lektier at læse og nogle Stille at skrive, og saadanne Stille kunne, efter hvad jeg har hørt, ad libitum optage en 2 til 3 Timers Arbejde, men ialfald kan man sætte 1 til 2 Timer til Stillarbejde om Aftenen. Jeg tror saaledes, som sagt, at man ikke kan give det ærede Medlem Ret i, at Klagerne ere overdrevne, ialfald ere de saare almindelige. Klagerne kunne naturligvis være forskellige paa de forskellige Steder, og der er en Ting, som jeg vel maa tilføie her, nemlig, at Klagerne maasse ikke alle kunne henføres til Skoleplanen, idet de Læerers Karakter, som ere ansatte ved de paagældende Skoler, maasse kan have nogen Indflydelse. Er der saaledes f. Ex. Lærere — hvoraf der vel desværre findes adskillige — som sætte en Vægt i at bringe deres eget Sag saa vidt frem som muligt, saaledes altsaa, at hver Lærer søger at bringe Disciplene saa langt frem, som muligt, i sit specielle Sag, saa vil det vistnok let føre til Overlæselse, og saalænge som vi have Lærere, der ere udgaaede af den gamle Skole, vil der altid findes saadanne, som ere meget tilbøjelige dertil. Jeg husker ikke, om det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavns Udtalelser ogsaa gif-

te ud paa, at det var en overdreven Klage, som led over, at den legemlige Udvikling blev forømt, men i alt Fald vil jeg sige, at, naar en Skole har en Time Gymnastik om Dagen, og denne bliver fordelt paa de forskellige Klasser, saaledes at to Klasser ere sammen paa een Gang, og altsaa hver Discipel har 2 Timer Gymnastik om Ugen sammen med 30 andre Dreng, da er dette for Intet at regne. Det er ingen Legemsøvelse, og jeg havde nær sagt, at saa kunne de ligesaa godt lade være at have Gymnastik; thi Gymnastik skal drives paa en ganske anden Maade, og der skal mere Tid dertil. Det ligger naturligvis i Skoleplanen, idet der der ikke er ansat nogen Tid dertil; det ligger naturligvis ikke i, at der fra nogen Side skulde være nogen Uvillie tilstede, imod Gymnastiken, eller i, at vedkommende Rektor ikke skulde ville give Disciplene saamegen Gymnastik som muligt, men Forholdene medføre, at den tilstrækkelige Legemsøvelse ikke kan præsteres, og jeg synes, at navnlig dette er et af de Forhold, som det er meget ønskeligt at saa forandret. Det, at et Menneske har Legemet i sin Magt, tror jeg ogsaa indvirker paa Landsbeværerne, thi Bevidstheden om, hvad man kan gjøre og ikke kan gjøre, har stor Indflydelse paa et Menneske, det giver ham Selvtillid, Noget, som meget lærde, studerende unge Mennesker ofte ikke have, men som ofte er meget mere gavnligt for dem i Livet end lidt flere positive Kundskaber. Jeg gjentager, at jeg er ikke Sagmand, men efter mit Kjendskab til Sagen, navnlig fra den Tid da jeg selv var Student, har der kun været en eneste Skole her i Landet, hvor Legemsøvelserne ere komne til deres Ret, og det er — eller var idetmindste dengang — Sorø Akademi. Det er et Faktum, at Disciplene og Studenterne fra Sorø altid have haft ligesom et andet Præg paa sig. Deres hele Holdning og Opførsel har været bedre end Disciplenes fra de andre Skoler. Og saa i rent sanitær Henseende tror jeg denne Fordring maa stilles. Naar man tager Studenterne — og det ærede Medlem, som ser hundrede Studenter, naar jeg kun ser een, maa jo vistnok bekræfte dette —, hvormange halvblinde, bebrillede, fladbr-